

COM ES PRESENTA UNA JORNADA DE CLOENDA?

A la taula institucional que va obrir aquesta jornada de cloenda de la Xarxa d'Escoles Compromeses amb el Món (XECMón) van ser-hi presents **Esteve Barandica**, de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB) i **Manel Vila**, membre en el seu dia de l'Àrea de Cooperació, ambdós organismes de l'Ajuntament de Barcelona; **Irene Balaguer**, en representació de l'Associació de Mestres Rosa Sensat i **Raül Manzano**, de la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya, així com **Pepa Martínez**, en nom de la Federació Catalana d'ONG's pel Desenvolupament (FCONGD).

Com es presenta una jornada de cloenda? Amb aquesta pregunta agredolça encetava Pepa Martínez la seva intervenció. Ella va triar fer-ho recordant els inicis de XECMón, concebuda en una trobada de l'IMEB amb escoles i onegés, on va quedar ben palès el gran desconeixement que existia entre unes i altres. Aquest desconeixement mutu es traduïa en el desaprofitament de l'ingent material que les entitats produïen per a les escoles i que a les escoles acabava, expressat amb un toc d'humor per la ponent, falcant alguna taula. Recollint el mestratge de Teresa Casas, Pepa Martínez ens recordava tot el què mancava aleshores: **“mancava apropament, diàleg i baixar-nos els fums a les onegés, que ens pensàvem que teníem les receptes per a tot... Mancava, sobretot, aprendre a escoltar, el gran repte per a l'educació i la societat”**. **Aquest és el buit que va venir a omplir XECMón**. “Ara tanquem una etapa i hem de construir la següent entre tots, perquè nosaltres hem de ser els subjectes de la nostra història, del futur dels infants i del nostre present”.

Raül Manzano es va adherir al sentiment ambivalent de Pepa Martínez per aquest final d'etapa de la xarxa i també al reconeixement a Teresa Casas, amb qui comparteix files a la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica. Manzano va voler destacar la renovació que ha suposat “una xarxa en la qual hem cregut i amb la qual hem col·laborat sempre amb gran plaer”. Va parlar de la importància de les xarxes, referint-se a la classe magistral que el catedràtic Francesc Imbernón va impartir durant les IV Jornades de XECMón, com agrupacions flexibles que persegueixen un objectiu comú. “Cal tenir clar quin és

el nostre objectiu comú, el paper clau de l'Educació pel Desenvolupament des de la Cooperació, els Drets Humans i la Pau". També va apuntar per on havia d'anar la metodologia: "ni lineal ni jeràrquica, sinó més aviat amb aquesta filosofia de teranyina, i des d'una perspectiva de treball competencial, on està el veritable significat del que significa aprendre". **Va reservar pel final de la seva intervenció la part més dolça de tot plegat, que per ell ha estat la solidesa i conveniència del projecte de XECMón, personalitzades en el seu equip de coordinació:** "la Miryam i el Tomàs, que han sabut escoltar i crear un clima de treball fluid i amable, a l'hora que rigorós, en el qual onegés, administracions i escoles ens hi hem sentit participants en tot moment... Som entitats líquides i ara ens toca, como diria la Teresa Casas, saber-nos adaptar a les circumstàncies, apoderant-nos dels valors i del pòsit de saviesa que ens deixa XECMón, com ara la necessitat d'una ciutadania crítica, solidària i democràtica".

Precisament les mobilitzacions ciutadanes a Barcelona van inspirar la intervenció de Manel Vila, que va justificar la seva presència en la inauguració d'aquest final d'etapa per la relació personal que l'uneix a XECMón des dels seus dies a l'Àrea de Cooperació Internacional de l'Ajuntament de Barcelona. Un primer reconeixement a la xarxa per, entre d'altres mèrits, saber "tancar una porta quan cal". **Acte seguit, el reconeixement va ser per a l'escola: "si tenim aquestes mobilitzacions ciutadanes a Barcelona és perquè es treballa molt bé a les nostres escoles, pels mestres solidaris, pels pares i mares compromesos que tenim. Hem sembrat i ara recollim els fruits"**. Finalment, un reconeixement a les persones que sempre hi ha darrera els projectes, especialment a la Miryam d'Escoles Compromeses, i dos avisos per a navegants: la dificultat de fer xarxa si cadascú va amb el seu barret i el perill de començar sempre de zero. D'aquí la voluntat compartida de recollir tot el fons documental de XECMón: "perquè qui vinguin darrera, sempre hi ha algú que ve darrera, no comenci de zero".

A continuació, des de l'IMEB Esteve Barandica feia un balanç positiu d'aquests set anys de XECMón, sense amagar l'estranyesa de tancar una etapa sense obrir-ne cap de nova. **"Però el què importa no són els anys de vida, sinó la**

vida dels anys". A la llum de les estadístiques de XECMón, Barandica corrobora que han estat set anys ben aprofitats, no sense doldre's pel fet que aquesta etapa es tanca potser en el moment que més falta fa. "En aquesta conjuntura de crisis estructural, crònica i greu, del nostre món global que no pot afrontar ni les necessitats bàsiques ni els drets fonamentals dels que hi vivim". Però malgrat les notícies pessimistes que ens deixen les cimeres del G-20 o l'increment dels índexs de gent que viu a casa nostra sota el llindar de la pobresa, Barandica apel·la al comiat més optimista del poeta: "se despidieron y en el adiós ya estaba la bienvenida" (M. Benedetti).

Per començar el seu torn de paraula, **Irene Balaguer va celebrar l'encert del nom, que ho diu tot sobre el projecte de XECMón: "treballar en xarxa, des de l'escola i des del compromís... Des d'on sinó? Aquí, si no tenim compromís, no anirem enlloc i això els mestres ho sabem molt i molt bé".** Uns mestres que, per Irene Balaguer, tenen merescudes totes les lloances i unes escoles que avui són, per multiculturals i multilingües, una veritable representació del món. "XECMón ha descobert aquestes escoles i mestres que ja estaven compromesos, els ha donat visibilitat i els ha posat en contacte". Després d'aprofitar per reivindicar l'Escola d'Estiu de Rosa Sensat com el punt de partida de les Escoles Compromeses amb el Món, va destacar-ne "el valor d'haver aconseguit una cosa que hauria de ser molt fàcil, però que és el més difícil de tot: posar d'acord administracions i organitzacions de base... No hi ha manera, perquè tothom vol sortir a la foto, però aquí no n'hi ha hagut de foto". Ho acompanya amb un agraïment a les persones que hi ha darrera del projecte: "la Miryam, el Tomàs, l'Helena i tothom que hi ha col·laborat". En comptes de comiat, però, s'estima més parlar de procés: "es tanca una etapa i ara cal veure què s'inicia. S'ha sembrat llavor i alguna florirà, n'estic segura. Sóc optimista perquè els mestres ho aprenem dels nostres alumnes... Les escoles compromeses no s'acabaran mai, només cal saber on són".